

Μαγδαληνή Τσεβρένη

Συνοπτική περιγραφή

Το νουάρ είναι ένα παιχνίδι που καλεί τους μαθητές και τις μαθήτριες να δουλέψουν σε ομάδες, να συζητήσουν και να πάρουν αποφάσεις καθώς προσπαθούν να εξιχνιάσουν ένα έγκλημα. Με τη βοήθεια της φαντασίας και τη δύναμη της διασκέδασης, μιλάμε τελικά για τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις μας, τη σχέση μεταξύ στερεοτύπων και προκαταλήψεων από τη μία, γεγονότων και πληροφορίας από την άλλη. Τέλος, συζητάμε για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να υπερβαίνουμε τις προκαταλήψεις μας με τη χρήση επιχειρημάτων και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Στόχοι

Για τους μαθητές και τις μαθήτριες:

- * Να κατανοήσουν τις σχέσεις μεταξύ πληροφορίας, κοινοτοπίας, στερεοτύπου, προκατάληψης και διακρίσεων
- * Να διασκεδάσουν με τις κοινοτοπίες και τα στερεότυπα που αποτυπώνονται στο παιχνίδι
- * Να σκεφτούν πάνω στις έννοιες της ισότητας, της διαφορετικότητας, αλλά και του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του σεξισμού
- * Να αναρωτηθούν μέχρι ποιο βαθμό μπορεί να είναι διασκεδαστική η χρήση κοινοτοπιών και στερεοτύπων
- * Να χρησιμοποιήσουν τη δημιουργική τους φαντασία για να πλάσουν ομαδικά μια ιστορία
- * Να εμβαθύνουν στις έννοιες κοινοτοπία, στερεότυπο, προκατάληψη, διακρίσεις

Υλικά

- *Η/Υ
- *προτζέκτορας
- (εναλλακτικά μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε φωτοτυπίες του υπικού)
- *φωτοτυπίες του πίνακα 1 με τα ονόματα των χαρακτήρων της ιστορίας

Ηλικιακή ομάδα

ΣΤ' Δημοτικού – Γ' Λυκείου

Διάρκεια

Mία διδακτική ώρα

Εφαρμογή

- Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες (των 5 ή 6 για παράδειγμα).
- Μοιράστε σε κάθε ομάδα μία φωτοτυπία μόνο με τα ονόματα των χαρακτήρων της ιστορίας.
- Πείτε στους μαθητές ότι κάθε ομάδα πρέπει να συνεργαστεί για να λύσει ένα μυστήριο για το οποίο θα μαθαίνουν περισσότερες πληροφορίες σταδιακά. Να σημειώνουν στο χαρτί με τα ονόματα των χαρακτήρων την εξέλιξη της ιστορίας τους και τους λόγους που επιλέγουν σε κάθε περίπτωση τους συγκεκριμένους χαρακτήρες.

- Αρχίστε την προβολή της ιστορίας. Διαβάζετε δυνατά σε όλη την τάξη το πρώτο φύλλο που παρουσιάζει το έγκλημα και περνάτε στο επόμενο φύλλο, όπου κάθε ομάδα χαμηλόφωνα συζητά και διαλέγει ποιο από τα πρόσωπα της ιστορίας είναι το θύμα και το σημειώνει στο χαρτί. Αν σας ρωτήσουν με ποιον τρόπο να το διαλέξουν αφού δεν έχουν καμία άλλη πληροφορία, απαντήστε τους πως πρέπει μεταξύ τους να αποφασίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα το διαλέξουν.
- Όταν όλες οι ομάδες έχουν αποφασίσει ποιο είναι το θύμα τους, δείξτε το επόμενο φύλλο, στο οποίο προστίθεται το επώνυμο κάθε χαρακτήρα και ζητήστε τους να διαλέξουν ποιος από αυτούς τους χαρακτήρες είναι αναμφίβολα αθώος (πέρα από το θύμα). Να υπενθυμίζετε στις ομάδες να σημειώνουν ποιον διαλέγουν και γιατί. Θα φτιάξουν έτσι σιγά σιγά την ιστορία τους για το έγκλημα.
- Προβάλετε το επόμενο φύλλο, στο οποίο προστίθεται η εικόνα κάθε χαρακτήρα. Τονίστε στις ομάδες ότι οι επιλογές που έχουμε κάνει ώς τώρα δεν μπορούν να αλλάξουν. Ζητήστε τους να επιλέξουν έναν ακόμα αθώο χαρακτήρα.
- Όταν όλες οι ομάδες είναι έτοιμες, προβάλετε το επόμενο φύλλο στο οποίο προστίθεται μία πληροφορία για κάθε χαρακτήρα. Όσο οι μαθητές διαβάζουν τις πληροφορίες, ζητήστε τους να επιλέξουν άλλους δύο αθώους χαρακτήρες, να σημειώσουν ποιους και γιατί, να δουν πώς διαμορφώνεται η ιστορία τους ώς εδώ. Στα ονόματα και στην εικόνα έχουμε τώρα προσθέσει μία πληροφορία και μία στερεοτυπική αντίληψη γι' αυτούς τους χαρακτήρες. Βλέπουμε εδώ πώς και πόσο εύκολα οι στερεοτυπικές αντιλήψεις και οι μονόπλευρες οπτικές διαμορφώνουν τους χαρακτήρες.
- Όταν όλες οι ομάδες είναι έτοιμες, προβάλετε το επόμενο φύλλο και ζητήστε από τις ομάδες να επιλέξουν δύο ακόμα αθώους και να σημειώσουν ποιους και γιατί. Στο φύλλο αυτό προστίθεται μία πληροφορία (η εθνική καταγωγή και η εθνότητα) και μία προκατάληψη που έχει κάθε χαρακτήρας θυμίζοντάς μας πως όλοι έχουμε προκαταλήψεις και σκεφτόμαστε στερεοτυπικά.
- Προβάλετε την τελευταία εικόνα της ιστορίας. Στις ομάδες έχουν μείνει δύο χαρακτήρες. Ήρθε η ώρα διαβάζοντας τις νέες πληροφορίες να διαλέξουν ποιος από τους δύο είναι πιο ύποπτος για το έγκλημα και να κλείσουν την ιστορία τους. Στη συνέχεια ένα μέλος της ομάδας θα παρουσιάσει στην ολομέλεια την ιστορία που έχτισε η ομάδα του εξηγώντας τα βήματα που ακολούθησε. Στο φύλλο αυτό προστίθεται ένα πραγματικό γεγονός που αφορά τον κάθε χαρακτήρα. Ένα γεγονός από την πραγματική ζωή και όχι μια στερεοτυπική αντίληψη ή μια προκατάληψη.
- Αφού κάθε ομάδα παρουσιάσει την ιστορία της, συζητάμε.

Ενδεικτικά θέματα για τη συζήτηση:

- Είστε ικανοποιημένοι από τις επιλογές σας;
- Θα διαλέγατε διαφορετικά αν όλες οι πληροφορίες σάς είχαν δοθεί από την αρχή;
- Είναι δύσκολο να κρίνουμε ανθρώπους με τόσο περιορισμένες πληροφορίες.
Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Νομίζετε πως συμβαίνει συχνά να κρίνουμε τους άλλους με αυτόν τον τρόπο στην καθημερινότητά μας;
- Όλοι έχουμε θετικά και αρνητικά στερεότυπα και προκαταλήψεις.
Όταν όμως αρχίζουμε να κρίνουμε με βάση αυτά, τότε ξεκινούν τα προβλήματα.
Πώς νομίζετε ότι αλλάζει αυτή η κατάσταση;

Μπορείτε να εμπλουτίσετε αυτό το παιχνίδι με μια συζήτηση για τα στερεότυπα, τις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις. Βοηθητικό υπικό μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Δημοκρατικής Παιδείας και τον οδηγό με τίτλο «Στερεότυπα και προκαταλήψεις».

Βρες τον διολοφόνο

Εχτές στο τέλος της βραδιάς σε ένα εστιατόριο στο κέντρο της πόλης κόπηκε το ρεύμα.

Οι υπάλληλοι και το αφεντικό που βρίσκονταν εκείνη την ώρα στον χώρο πανικοβλήθηκαν.

Μέχρι να επανέλθει το ρεύμα, ένας από τους παρευρισκόμενους διολοφονίθηκε...

Handwriting practice area with horizontal lines and a shaded box at the bottom.

1. Διάλεξε το θύμα:

Ζεκί	Γιορίντα	Αχμέτ	Συμεών	Κώστας	Μεχμέτ	Αργυρώ	Άννα	Στέφης
------	----------	-------	--------	--------	--------	--------	------	--------

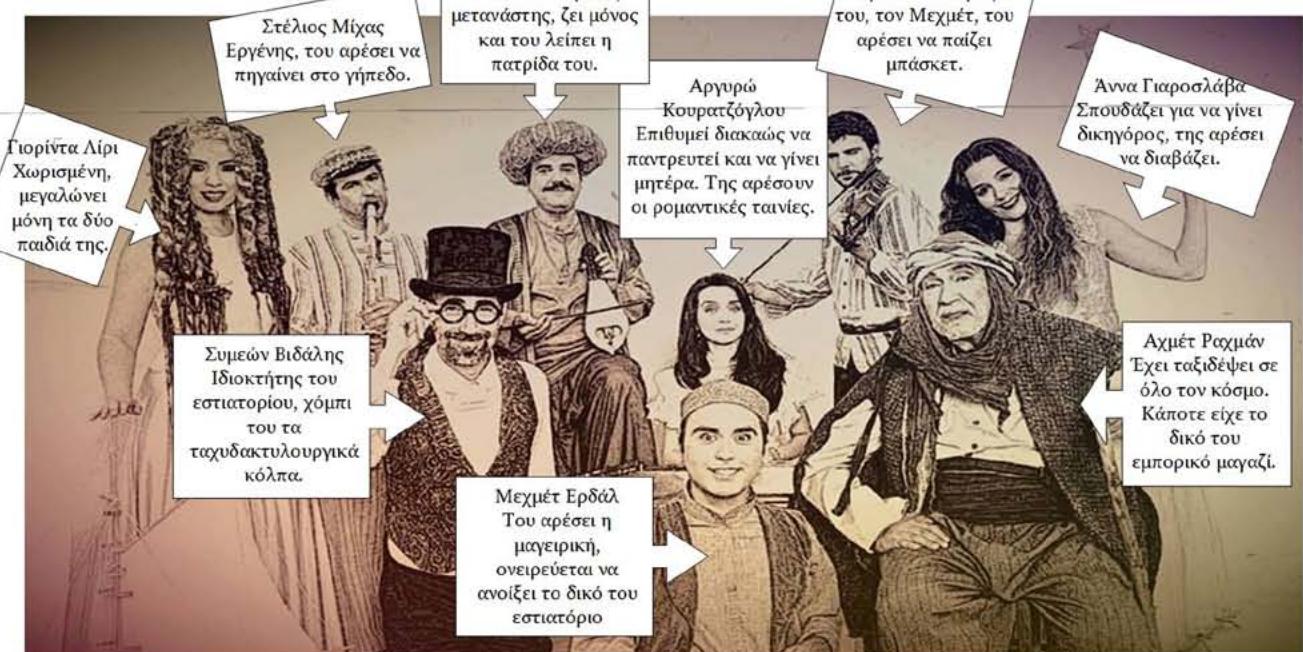
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ζεκί Αμπνιούπη	Γιορίντα Λίρι	Αχμέτ Ραχμάν	Συμεών Βιδάλης	Κώστας Βερλής	Μεχμέτ Ερδάλ	Αργυρώ Κουρατζόγλου	Άννα Γιαροσλάβα	Στέφανος Μίχας
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	------------------	-----------------	------------------------	--------------------	-------------------

2. Διάλεξε ποιος είναι αναμφίβολα αθώος

φωτογραφία: Θίασος Ηλία Καρελλά, από την ιστοσελίδα της θεατρικής ομάδας.